

Poldne je zvonilo. Glas zvona je vzdramil mladega jetnika. Začuden je pogledal parkrat okrog sebe, potem pa ponižno in proseče uprl pogled vame. Bil je kot izpremenjen.

Glasno sem jel moliti angelsko češčenje, on pa se je sklonil na kolena in polglasno molil za menojo. Ganilo me je . . .

Tudi pokrižal se je. In desetkrat zapored bi se bil — brez Poldeta s Slemen. Bil je mehak kot vosek. Vsak njegov pogled pa je bila vroča nujna prošnja: domu, v Smučje, domu! Stopil sem predenj in mu položil roko na glavo pa privzdignil tisti objokani obrazek:

„Matiček, si videl?“

„Videl.“

„Boš?“

„Bom.“

„Z Bogom!“

„Z Bogom!“

In šel je. Kar završel je pesek ob šolskem oglu, kjer je v diru okrenil. In Bog vedi, če še vendar ni bil prej doma kot njegovi obirajoči se tovariši.

To je bilo ondanj. Če pa danes pride njegova skrbna mati iz Smučja vprašat, kako je kaj z Matičkom in njegovim učenjem in njegovo ubogljivostjo, zanesljivo dobi odgovor:

„Krasen fant!“

Jos. Volc.

Koruznikova Minka in Francka.

(Spisal J. Studenčič.)

Koruznikovi so imeli svojo hišico koncem vasi, ki je bila dobro četrure oddaljena od župnijske cerkve in šole. Koruznik je bil umrl lansko jesen, in ostala je Koruznica sama s svojima hčerkama, Minko in Francko. Bili sta obe prav pridni deklici, dobri materi edina tolažba po prebitki zgubi blagodušnega moža. Toda nekaj drugega je delalo dobri materi hude skrbi. Premoženja ni bilo pri hiši, pač pa še nekaj dolga. Sama ni vedela ubožica, kaj bi naredila, ali naj pridržuje deklici za domače delo, ali ju da v službo, ali naj ju še dalje pošilja v šolo. Ker sta pa le tako lepo prosili, naj bi smeli še dalje hoditi v šolo, jima slednjič dovoli. Nekaj knjig sta dobili v šoli, nekaj jima jih je pa dala njuna botrica, ki jih je še imela po svoji rajnki hčerki, katera je hodila v mestu v nunsko šolo. Tudi šolski torbici jima je podarila, pa nekaj obleke; „zato, ker sta tako pridni in pobožni“, je pristavila dobra ženica, „bosta pa kaj molili zame in za mojo pokojno Marico“.

Močno sta bili veseli blagi deklici, da se jima je tako dobro izšlo, in z novo gorečnostjo se poprimeta učenja. Marljivo sta izdelavali domače

naloge in se vsak dan pridno pripravljali za šolski pouk. Zato sta bili prvi med vsemi učenci in učenkami v šoli. Čeravno je bila pot v šolo zlasti ob slabem vremenu jako mučna, se jima je vendar zdela najprijetnejša. In na tej veseli poti se je zgodilo, kar vam hočem zdaj povedati.

Bilo je po zimi. Sneg je ležal skoro do kolena debel. Koruznikova Minka in Francka sta šli prvi iz šole domov. Zeblo ju je in stiskali sta se druga k drugi. Ko prideta v klanec pod vasjo, zagledata na plotu kraj pota črnega ptiča. Čepel je v snegu in se tresel od mraza. Učenki se ustavita in pomilujeta ubogo živalico. Ptič se ju pa tudi ne zboji in čepi še vedno na plotu.

„Ná, ptiček, ná, ná, ná!“ ga kliče Franckajin moli proti njemu drobno ročico, kakor bi ga hotela prijeti. In glej čudo! Ptič zleti Francki na roko in zakriči: „Lačen, lačen!“ Oh, kako se prestrašita Minka in Francka, ko zaslišita iz ptičjega kljuna človeški glas.

„Veš kaj, Francka, nesiva ga domov, da ga pokaževa mamici“, pripomni Minka in seže po ptiču, ki se dá tako krotko ujeti, da se na novo začudita obe.

„Saj res“, pravi Francka, „pri peči se bo z nama grel, in radi ga bova imeli, če bo priden. Tudi mamica ga bodo imeli radi. Kadar nama bodo dali kruha, bo dobil tudi ptiček svoj del. Kaj ne, Minka, da? Pa Gregorjevi Tončki ga pokaževa, gotovo še ni videla takega ptička, ki zna govoriti. Le lepo ga zavij, da ne bo revčka zeblo, pa skrbno pazi nanj. Zdaj pa kar hitva domov, da se bo ptiček prej pogrel pri peči.“

In hiteli sta po ozki gazi proti domu.

„Zakaj pa hitita tako, se hočeta morebiti prehladiti, ali kaj?“ vpraša mati, ko stopita v sobo. „Oh, mamica“, pravi Francka, „vi ne veste, kaj sva dobili! Gotovo ne uganete.“

Zdaj zakriči škorec pod Minkinim predpasnikom: „Lačen, lačen!“

„Kaj pa imata?“ vpraša mati začudena.

„Glejte, mamica, kaj sva dobili!“ pravi Minka in hoče razgrniti ptiča. Tu skoči škorec Francki na ramo in še bolj kriči: „Lačen, lačen!“

„Oh, mamica, prosim, dajte mi malo kruha, da ga dam lačnemu ptičku“, prosi Minka in boža škorca in v eni sapi hiti pripovedovati, kako sta ga našli, ko je čepel na plotu v snegu in kričal: „Lačen, lačen!“

„Mamica“, vpraša začudeno Francka, „kako se pa imenuje ta ptič, ki zna govoriti? Gospod učitelj so nam nekoč pravili, da se škorec lahko nauči govoriti, pa ne vem, je li to tudi ali ne?“

„Seveda“, reče mati, „škorec je, škorec. Lahko se nauči govoriti, kar kdo hoče.“

„Oh, mamica“, pravi Minka, „jaz ga naučim moliti očenaš. Kaj ne, mamica, da?“

„Veš, ljuba hčerka, toliko se škorec ne more naučiti, da bi znal moliti oče naš.“

„Ga naučim pa malo peti, veste mamica, tisto, ki je vam tako zelo všeč, ‚Veš o Marija‘.“

„Tudi to ne pojde, nauči se le kaj bolj kratkega in lahkega. „Zdaj grem pa po kruha, da mu bosta dali jesti; kako kriči revež!“

Minila sta skoro dva tedna, odkar sta dobili Koruznikova Minka in Francka škorca. Imeli sta veliko opravila ž njim, toda bil jima je tudi v

veliko veselje. Kdo pa ne bi imel tudi rad takega ptiča, kakor je bil ta škorec? V enem tednu je znal že ponavljati za Minko besede: „Veš, o Marija!“ Koruznikova mati je pa tudi privoščila svojim hčerkama to veselje, čeravno se je jezila včasih na škorca, ko ji je prevrnil kako posodo, ali jo celo ubil, in mu obljubila, da ga vrže ven na sneg. Ko sta bili Minka in

Francka v šoli, je bil še bolj razposajen, ker se matere ni tako bal, kakor Minke. Če je n. pr. začela Koruznica trebiti žito, je škorec priletel in začel brskati žito na tla. „Ti nesnaga tičja, ti“, je kričala Koruznica „torej mi boš žito razkopaval? Le počakaj, jaz ti bom pokazala, kaj se to pravi!“ Tako in enako se je jezila dobra žena, toda ko je odletel škorec v kot, je zopet pozabila, kar mu je bila prej obljubila. In vse je bilo zopet dobro.

Toda kmalu so minuli dnevi veselja. V sosednji vasi je živel umirovljen župnik na bratovem domu. Ta pošlje h Koruznikovim svojega postrežnika, ki naj poizve, imajo li res njegovega škorca? Nekoč, ko sta prišli Minka in Francka ravno iz šole domov in sta dajali škorcu kruha, vstopi župnikov hlapec in pravi: „Ali sem prišel prav h Koruznikovim?“ — „Prav“, odgovori Minka. — „Torej je le res“, nadaljuje hlapec, ko zagleda ptiča, „da imate škorca našega gospoda.“ „Kaj? — začudi se Minka, „vašega gospoda je moj skorček?“ „Da, pred dvema tednoma nam je bil ušel, toda vrnil se ni več. Gospodu ga je podaril za god neki prijatelj. Neka učenka, ki hodi z vama v šolo, nam je povedala, da sta ga vidve vjeli. Zato prosim, da mi ga izročita.“

„Oh, mamica, zdaj ne bova imeli pa več skorčka.“ — „Ker je škorec gospoda župnika, ga morata dati seveda nazaj.“ Bili sta deklici potolaženi in izročili škorca hlapcu. „Ljubi skorček, zdaj te ne bova pa nikoli več videli. Le pridni bodi pri gospodu župniku, in radi te bodo imeli kakor midve.“ Skoro jokali sta se dobri deklici, ko je odnesel hlapec škorca.

Prišel je sv. Nikolaj, prijatelj dobrih otrok. Tudi Minka in Francka sta se ga veselili, saj sta vsak večer, predno sta šli spat, pridejali še en očenaš, da bi jima sv. Nikolaj kaj prinesel. In nista prosili zastonj; kaj takega še nista dobili nikoli, odkar jima prinaša sv. Nikolaj. Zjutraj pride zarano isti hlapec, ki je bil odnesel škorca, in položi na mizo velik zavoj rekoč: „To Vama pošiljajo naš gospod, ker so zvedeli od gospoda župnika, da so vajina mati zeló ubožni, vidve pa da se pridno učita, in ker sta tako lepo ravnali s škorcem, upajoč, da ostaneta še nadalje tako pridni, kakor do zdaj.“ Nato hlapec odide. Mati odpre zavoj, in glej, dve čisto novi obleki sta bili notri. Poleg tega še dva lepo vezana molitvenika.

„Glejta“, pravi osupnjena mati, „kaj vama pošiljajo gospod. Sedaj se morata še pridnejše učiti, in pa moliti morata vsak dan za svojega tako blagega dobrotnika.“

Oh, koliko veselje sta imeli sedaj Koruznikova Minka in Francka! Mati pa je obrisala na skrivnem solzo veselja, da ima tako pridni hčerki, pa tako usmiljene dobrotnike.

